

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisí se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Skrb deželnega odbora za nemške otroke.

Občinam svetokriškim poleg Slatine je došel od vis. dež. šolskega sveta sledeči dopis:

Št. 188. Na vseh deset k sv. Križu vsolanih občin!

Z visokim ukazom z dne 28. sept. 1893 št. 5247 veleval je vis. c. kr. deželni šolski svet okrajnemu šolskemu svétu, da po natančnih določbah narodnosti otrok, ki so vsolani k Sv. Križu pri Slatini, in po zaslišanju vseh činiteljev, kojim je vzdrževati šolo, primerno stopinji razsodi, kateri učni jezik je rabiti v tej šolski občini. Okrajni šolski svet je določil, da je na šoli Sv. Križ od šolo obiskovati dolžnih otrok, kojih število je znašalo l. 1891 dečkov 285 in 292 deklet, skupaj torej 577; l. 1892 dečkov 308 in 309 deklet, toraj skupaj 617 in l. 1893 dečkov, 305 in 318 deklet, toraj skupaj 623 in povprečno v treh letih 606, le 24 otrok izrečito nemške narodnosti in uštevíši po občevalnem jeziku v izpisku iz akta ljudskega štetja in po izvestjih šolskega vodstva le 37.

Vsled tega je sklenil okrajni šolski svet v seji dne 19. oktobra 1893, da popraša činitelje, kojim je šolo vzdrževati, za mnenje o učnem jeziku na bodoči deški in dekliški šoli Sv. Križ in pripomniti, da je sedaj na vseh stopinjah te šole vpeljan slovenski učni jezik.

Med tem pa, ko so se vse občine za to izrekle, da naj ostane ta učni jezik, predlagal je veleslavni štajarski deželni odbor ne malo važno premembo s tem, da naj se v najvišjem razredu (štrtem) uvede splošno nemščina kot učni jezik. Okrajnemu šolskemu svétu zdí se, izvrševaje sklep iz seje dne 14. decembra 1893 in sicer na podlagi § 27. pika 6. zakona z dne 8. februvarija 1869, dež. zak. št. 11. umestno razsoditi, da naj ostane na bodoči deški in dekliški šoli pri Sv. Križu na Slatini v vseh razredih in na vseh stopinjah slovenščina učni jezik, da pa se bodo morali otroci nemških starišev nemško podučevati. Povod k tej razsodbi ima okrajni šolski svet radi tega, ker je od vseh učencev komaj 6 odstotkov nemške narodnosti, je torej to število očitno premalo proti številu vseh učencev, da bi bilo opravičeno, le deloma uvesti nemščino kot učni jezik in ker se lahko s podučevanjem teh otrok v nemščini zagotovi, da se je naučijo. Proti tej razsodbi sme se priziv na vis. c. kr. dež. šolski svet v 14 dneh, računši od dneva, ko se je dostavila, vložiti v tukajšnjem uradu.

Okrajni šolski svet Rogatec, dne 2. maja 1894.

Predsednik: Scherer.

Iz te izjave je pač razvidno, kako skrb ima deželni odbor za svoje ljubčke — šolarčke nemške krvi. Zavaljo 37 nemških otrok naj trpi 569 slovenskih! To ti je enakopravnost!

Zloglasni nemški šulverein na tisoče slovenskih otrok podučuje v popolnoma slovenskih okrajih v zgolj nemškem jeziku ter jim krade drago materinščino, a deželni odbor molči k temu. Na tisoče slovenskih otrok po slov. mestih in trgih in ob nemški meji se potaplja v nemških valovih, deželni odbor pa zopet molči in še s svojimi ukazi povspešuje to narodno krivico. Ako se pa le enemu nemškemu otroku na korist stotini slovenskih zakrivi kak nemški las, kriči se, beči in vpije, kakor da bi se pogrezala cela Bismarkova dežela!

Da bo pa veleslavni dež. odbor miren radi slatinskih »nemških« otrok, naj blagovoli vedeti: 1. da so vsi ti »nemški« otroci, ker so jih rodile Slovenke, izjemši kakih petih, zmožni slovenščine, torej lahko sledijo slovenskemu poduku; 2. da se vsi resnično nemški otroci podučujejo v nemščini. Tako že jasna pamet velevala, da se otrok podučuje v materinem jeziku; 3. da je, kakor že iz navedenega sledi, število nemških otrok najmanj za dve tretjini pretirano.

Gimnazija v Celju.

(Govor poslance Mih. Vošnjaka v drž. zboru dne 6. aprila 1894.)
(Dalje.)

Častiti g. poročevalec dr. Foregger se je tudi dotaknil vprašanja slovenskih knjig, pri čemer je spregovoril tudi o sestavi slovenskega jezika. Oni člani visoke zbornice, ki so že v minoli dobi bili v državnem zboru, vedo že, da je to staro očitjanje slovenskemu narodu, da nima razvitega jezika in da je jezik, ki sedaj velja za pismeni jezik, umetno skrpan ter ga narod ne razume in iz tega se sklepa, da ne bi bilo mogoče sestaviti knjig za slovensko gimnazijo. Šolske knjige za nižje razrede že imamo, ker že dalje časa imamo slovenske nižje razrede na gimnazijah v Mariboru in v Ljubljani. In sedaj gre le za to, da se preskrbé knjige za višjo gimnazijo in za to mora preskrbeti učna uprava. In v kakšnem jeziku? V jeziku, kateri je sedaj naš pismeni jezik, katerega razumejo ljudje, ki znajo sploh brati in pisati. Za dokaz se je pred nekaterimi leti tukaj v visoki zbornici navedlo naše društvo za izobraženje ljudstva, tako imenovana »Družba sv. Mohorja«. Ta družba ima namen širiti dobro prizane, npravne in verske knjige med narod ter znaša letnina za vsakega člana 1 gold. Letos ima to društvo nad 50.000 članov (Poslanec Klun: nad 58.000!), tedaj vsekako nad 50.000, in recimo, da slednji član dobi le šest knjig — včasih dobi član po sedem knjig — v roke, to znaša na leto kaci h 300.000 knjig, ki pojdejo med razmerno majhen slovenski narod, zlasti med kmetsko prebivalstvo. Pač čudno

bi bilo, da bi kmet, ki se mora itak boriti za obstanek, dal jeden goldinar za stvar, ki mu ničesar ne koristi. Jezik, v katerem so pisane te knjige, je jezik, v katerem so pisani naši časopisi, jezik, v katerem izhaja naš državni zakonik, katerega razume vsak Slovenec, ki je hodil v slovensko šolo. Jaz torej mislim, da vprašanje o šolskih knjigah pač ne more biti nobena ovira osnovi slovenskih paralelk ali slovenskih gimnazij.

Da privarujem gospodu Šukljeju stvarni popravek, opomnim pri tem, da je poslanec dr. Foregger res iztrgal nekaj stavkov iz vrste člankov, katere je priobčil gospod profesor Šuklje pred desetimi leti, pri tem pa modro prezrl zvezo in zamolčal zaključke, do katerih je prišel pisec. V članku so se razložile težkoče, katere napravljajo znanstveno mišljenje v materinščini starejšemu v nemških šolah vzgojenemu pokolenju zlasti v nekaterih strokah, kakor v fiziki itd. Iz tega se izvaja, da se mora baš na srednjih šolah uvesti slovenski učni jezik. Ker pa vsi največjo važnost na to pokladamo, da si naša omikana mladina pridobi znanje nemškega, kulturnega jezika, se zahteva, da se v višjih razredih za kak predmet obdrži nemški učni jezik. Nadalje se zahteva, da se takoj tako ne prične s popolnim slovenskim učenjem, temveč naj se poprej preskrbé potrebna učila, zlasti slovarji.

Taka je stvar in iz tega naj presoja visoka zbornica, koliko važnosti je pripisovati temu, kar je izvajal gospod Foregger. Gospod Foregger je za slučaj, ko bi vlada zares nameravala uvesti kake premembe v nižjih razredih celjske gimnazije, napovedal vihar v deželi štajarski, in da se bode tudi oglašil štajarski deželni zbor. Jaz pa mislim, da se vladi, ki stoji na stališču pravice, ni bati agitacije, katere bode vprizoril gospod Foregger s svojim glasilom »Deutsche Wacht«. Da se bode oglašil štajarski deželni zbor, jaz sam verujem, ker obstoji po večini iz nemških nacijonalcev, ki se že po svojem programu morajo upirati našim željam gledé sprememb na celjski gimnaziji. Jaz pa mislim, da se bode ta »vihar« polegel, utihnil bode popolnoma, kakor je utihnil vihar zastran paralelk v Mariboru. Tedaj se je prerokovalo, da se bode uprla vsa Štajarska, da bodo prosili in pošiljali celo odposlanstva k cesarju! Paralelke so se potem osnovale s trdno roko ministra Gautscha in ni bilo nobenega razburjenja, nemško prebivalstvo se ni prav nič ganilo. Mirno misleče mariborsko prebivalstvo je z uspehom, katerega imajo paralelke, se prepričalo, da je njih osnova bila potrebna in tako sodijo tudi mirno misleči življi v Celju. Tako agitacijo zmatrati moramo le za strašilo. Mi mislimo, da bode visoka vlada, če jo je resna volja, v Celju ravno tako, kakor o svojem času v Mariboru, brez ovir lahko uvela dotične paralelke.

Ker sem gospoda moja, pri gimnaziji v Celju, omenil bi še neko drugo vprašanje, ki je v tesni zvezi z vprašanjem o osnovi paralelk. Kakor znano, je poslopje celjske gimnazije tako slabo, da se je bati, da se podere, da je tako rekoč nevarno mladino ondu podučevati. O veliki noči so mogli v naglici v jedni šoli položiti nove tramove, da se strop ne udere. V resnici je potreba v Celju novega gimnazijskega poslopja, naj se že osnujejo slovenske paralelke ali pa ne.

(Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Rajni gospod Anton Balon, župnik Vranski.

Lepšega sklepa svojega pastirovanja si ne more nobeden župnik zželeli, kakor so ga imeli pokojni gosp.

župnik Anton Balon. V sedemnajstih letih svojega delovanja na Vranskem so s pomočjo darežljivih faranov dali farno cerkev, kakor vse njene podružnice lepo ponoviti, župno cerkev krasno naslikati, v njen ponovljeni zvonik priskrbeli so milo donečih zvonov, a kot pripravo za bližnje škofovo obiskovanje omissili so mnogo nove cerkvene oprave, pa krona njihovega pastirovanja bil je sv. misijon, katerega so tam letos beli teden vodili preč. pater Franc Doljak, sloviti misijonar iz družbe Jezusove. Z veliko težavo vdeležili so se takrat že bolni gospod župnik slovesnega obhoda z misijonskim križem. Bil je to njihov zadnji pot po Vranskem trgu in pri tej svečanosti vzeli so tudi slovo od svoje farne cerkve. Bolezen na pljučih, ki jih je že dalje časa dušila, prihajala je vedno hujša in hujša, dokler jim niso kvaterni četrtek, dne 17. maja 1894 ob štirih popoldne pljuča odrevenela. Prevideni s sv. zakramenti za umirajoče so binkoštno nedeljo še zadnjokrat prejeli sv. popotnico zdihujoč: »Naj se zgodi volja Božja«. Žalostna novica o smrti gospoda župnika Balona pretresla je vse farane, Vranske tržane, kakor selane, iznenadila je bližnje in dalnje sosede, posebno mnogobrojne pokojnikove prijatelje, ki so o tej boleznii izvedeli še le takrat, ko so njih blagi prijatelj bili že pod grudo.

Dasiravno je pogreb g. župnika Balona prišel na kvaterno soboto, sešlo se je k tej tužni svečanosti do 27 čč. duhovnikov od blizu in od daleč. Sprevod vodili so preč. gospod Karol Gajšek, častni kanonik in dekan na Dobrni; nagrobnico govorili so v prenapolnjeni cerkvi mnogočast. gosp. Matija Stoklas, dekan Braslovški, ki so tudi peli slovesno mrtvaške sv. mašo. Občudovali smo čvrsto zdravje zlatomašnika, preč. gosp. Florijan Prelesnika, mnogoletnega župnika Špitališkega, ki so nad 81 let stari, vkljub slabemu vremenu, prišli z dvema sosednima gg. župnikoma s Kranjskega k temu pogrebu. Iz nagrobnice, v katerej so čast. gospod govornik z ganljivimi besedami dokazovali, kako zvesti da so bili rajni gospod župnik Balon 1. Bogu, 2. cesarju in 3. milemu narodu svojemu, naj posnamem še sledeče podatke.

Rodili so se na Bizeljskem dne 5. okt. leta 1828, v mašnika so jih posvetili rajni knezškof Anton Martin Slomšek dne 26. julija l. 1852. Kaplanovali so 6 let v Škalah, kjer sta si dve leti bila tovariša s preč. gosp. kanonikom Gajšek, 4 leta v Rogatcu, kjer so bili tudi provizor, zopet 6 let na Dobrni. Od tam so prišli leta 1868 za župnika k Sv. Marjeti na Polzeli. Povzdignili so božjo pot na Gorovljiki, katero cerkev so zdatno olepšali. Po smrti pokoj. gosp. župnika Janeza Stullerja dobili so lepo faro Vransko, katero so nastopili 1. januarja l. 1877. Dne 8. julija 1882 podilili so jim pokoj. prevzvišeni knez in škof Jakob Maksimilijan Stepišnek naslov duhovnega svetovalca, trg Vranski pa jih je imenoval svojim častnim občanom. Bili so do svoje smrti ud okrajnega in občinskega zastopa, okrajnega in kraj. šolskega sveta. Slovesnega pogreba udeležili se niso samo šolarji z učiteljstvom, ampak tudi vsi p. n. c. kr. uradniki, sodnijski kakor davkarijski, okrajni in občinski zastop, požarna bramba in mnogo odlične gošpode. Bog daj pokojnemu večni mir, zapuščeni župniji pa prav kmalu vrednega naslednika!

—o—

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Vid pri Valdeku 2 fl. 10 kr., Vuzenice 2 fl., Fram 5 fl., Podčetrtek 4 fl., Pišce 10 fl., Sv. Florijan na Boču 5 fl. 44 kr., Teharje 9 fl., Solčava 11 fl., Sladka Gora 5 fl., Reihenburg 21 fl. 19 kr., Sv. Martin pri Vurbergu 12 fl., Dramlje 8 fl. 36 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 9 fl. 20 kr., Kozje 6 fl., Olimje 2 fl., Buče 6 fl. 96 kr., Zgoranja Ponkva 2 fl. 50 kr., Slovenji Gradec 7 fl. 50 kr., Bizelj 8 fl., Vuhred 5 fl., Širje 7 fl., Zavrči 9 fl. 40 kr.,

Sv. Anton v Slov. gor. 10 fl., Zagorje 6 fl. 31 kr., Sv. Barbara v Halozah 5 fl., Zabukovje 9 fl.

Gospodarske stvari.

Tečaji za poletno ali zeleno cepljenje ameriške trte.

Vodja državnih uredbe proti filokseri (trsní uši), gospod Franc Matjašič, bode v mesecu juniju t. l. o tem cepljenju podučeval v sledečih krajih:

1. V Slamjaku pri Ljutomeru v vinogradu graščine Gornji Ljutomer v Podgradju dne 5. junija. 2. Na Humu pri Ormožu v tamošnjem šolskem vinogradu dne 6. junija. 3. Pri Sv. Trojici nad Slatino, v okraju Rogatec, v tamošnji državni trtnici dne 14. junija. 4. V Šmariju pri Jelšah v tamošnji okrajni trtnici dne 15. junija. 5. Pri Sv. Petru pri Mariboru v tamošnjem cerkvenem vinogradu, dne 19. junija. 6. V Lehniku v Gornjih Halozah v ameriškem vinogradu ptujskega okrajnega zastopa, dne 25. junija. 7. V Leskovcu, v Srednjih Halozah, na posestvu g. Andreja Vindiš, dne 26. junija.

Ti tečaji se bodo vršili vselej od 9. do 12. ure dopoldne, in k njim je pristop vsakomur brezplačno dovoljen; k cepljenju potrebno orodje in vozilo preskrbi država.

Zakaj toliko konjev oslepi?

Konj se imenuje kralj domačih živalij, in ta pridevek tudi zasluži. Vendar pa bržčas nobena žival ne dobi tako hitro kake hibe ali napake, kakor baš konj; posebno zelo veliko konjev oslepi, in kaj je temu vzrok? 1. Slab, pokvarjen zrak v hlevih, 2. neprimerna visočina gar, 3. strašnice in 4. bič.

1. Namesto zdravega, svežega zraka nahajamo čestokrat po konjskih hlevih močen in pekoč sopar, ki je tembolj škodljiv, čim nižji so hlevi in čimbolj primanjkuje po njih svetlobe, dobrega prevetrila (ventilacije) in snage. Konjskim hlevom je treba narediti okna od zgoraj tako, da imajo konji proti njim obrnjene glave. Vedno pa morajo biti konjski hlevi dobro razsvetljeni, kajti konj nima rad teme, kakor n. pr. pitani prašiči, katerim se napravlja umetna temota, ampak konj ima rad svetel, prijazen hlev. Pekoči sopar, ki očem toliko škoduje, se dá odpraviti, ako hlev primerno prevetruješ ter skrbiš za dobra in trdna tla, ki ne srkajo v se scalnice, ampak mōča sproti odteka. Nad vse je imeti hlev čeden in čist. Polovica slepih konjev si je nakopala slepoto v slabih hlevih.

2. Neprimerna visočina gar za seno in slamo. Ako gare niso v primerni visočini, lahko se zgodi, da kaka resa pade konju v oko, s čimer se oko več ali manj draži ali celo pokvari tako, da potem vsa očesna voda škode ne more odpraviti, in da nastane v očesu vnetje, vsled katerega konj vid zgubi, zlasti ako se zanj, kar se rado godi, nihče prav ne briga ali pa na slab način zdravi. Oko je sila nežen telesni ud ali organ, ne samo pri človeku, ampak tudi pri živalih, torej tudi pri konju; zaradi tega je na oči čez vse paziti in pametno z njimi ravnati.

3. Strašnice. Malokomu je znano, da so strašnice pri konjski opravi veliko zlo ali nesreča za konjeve oči. Konjske oči stojijo v ostrem kotu z nosno kostjo; gledajo torej bolj na stran, kakor naravnost naprej. Meneč, da se konji ne bodo tako plašili, napravljajo jim strašnice, ki pa le ovirajo pogled na strani. Konj pa ni za to ustvarjen in vedno trpi, ker se oko ne more temu

privaditi. Umevamo torej lahko, da vid peša, dokler popolnoma ne oslabi. Sploh pa so strašnice, katere večkrat preveč blizu očesa oko le dražijo, nepotrebne in le še bolj plašijo konja.

4. Bič. To orodje, kakor nekateri menijo, nepogrešno domače orodje za potrebo in igračo, dobi v roke vajeni, pa tudi nerodni voznik. Z bičem si nekateri hladijo jezo in kažejo surovost, nekateri pa se z njim igrajo in kratkočasijo; kaj čudo, da včasih bič prileti konju na oči, in nesreča je tu, ki se večinoma nikoli ne dá popraviti.

Sejmovi. Dne 25. maja v Vitanju, Ivnici, Jarenini, Slivnici pri Mariboru, Ormožu, pri Sv. Urbanu blizu Ptuja, v Rogatcu, Dobjem in pri Sv. Filipu v Veračah. Dne 28. maja pri Novi cerkvi, na Tinskem in v Rušah. Dne 29. maja v Reichenburgu. Dne 31. maja na Rečici, v Loki in Cirkovicah.

Dopisi.

Iz Konjic. (Strela, nesreča in sreča.) Po dolgi suši postalo je prav slabo vreme, imamo dež na dež, ploho na ploho. Mesec april bil je prav lep, a navadno lepi maj se je letos v aprila sprevergel. Posebno pa smo imeli kvaternega tedna v Konjiškem okraju groznih burij in strašnih néviht. Na zelenem Pohorju zbirali so se skoraj vsaki dan črni oblaki in se po parkratih v enem dnevu razkadili na vse vetrove, razširjajoč povsod strah in grozo. Ubogi kmet in vinogradar gledala sta s tesnim srcem na pretečo nevarnost, ki bi mu mogla uničiti v malo trenutkih ves up in tolažbo. Bodi Bogu hvala, pri nas še nismo imeli trdega dežja, kakor to beremo iz raznih krajev. Bog, delivec vsega dobrega, nas istega obvaruj tudi v prihodnje! Najstrašnejša dneva bila sta za naš kraj petek in sobota, 18. in 19. maja, ker se je večkrat na dan nevihta in gromenje ponovilo. V soboto okoli četrte ure popoldne pripodijo se nevarni oblaki od Skomarja čez Zreče proti Konjicam. Blisk za bliskom je švigal jezno in razsvetljeval temne oblake. Eden teh bliskov zadal je čvrstega 17letnega mladeniča, Blaža Filipšek, sina viničarja pri tukajšnjem tržanu in trgovcu g. Mišaku v Skalicach. Omenjeni mladenič vesil si je sušit svojo mokro obleko na železno »štangico«, visečo nad pečjo. V tem trenutku udari v hišo in blisk se spelje po železni »štangici« in ga po levi strani od glave do pet povsem posmоди. Groza, mladenič bil je pri priči mrtev! Kmalu za prvo prifrči druga strela, na videz naperjena na zibelko, v kateri je ležal še le pol leta star otrok, in okoli njega stalo je še četvero malih otrok. Božja previdnost odpeljala je to strela srečno in brez škode tik zibe le v zemljo, a otroku se nobenemu nič ni zgodilo. Brezverni svet bi rekel, da se je to slučajno zgodilo, a verni kristjan trdno veruje, da božja in angeljska roka bedi nad nedolžnimi otroki. Prosimo srčno »nagle in neprevidene smrti, pa tudi treska in hudega vremena reši nas o Gospod!«

Iz Brežiškega okraja. (Šolstvo.) Slišali smo, da hočejo na Bizeljskem višje šolske oblasti zraven štiri-razredne šole v Sušici in enorazrednice v Orešju, še eno ekspozituro ali pa enorazrednico v Stari vasi napraviti. Res je, da je 4razrednica na Bizeljskem prenapolnjena, kar se vidi posebno zdaj, ko imajo vsled pomanjkanja učiteljev poldnevni poduk, ali gledé na zdajšnje razmere bilo bi neumestno tirjati vsled trtne uši ubožnega in jako zadolženega ljudstva na »šolske«

Nekaj let naj bi se še počakalo. Ko si bo ljudstvo vsled amerikske trte zopet nekoliko opomoglo, bode rado storilo, kar bo treba za lastni blagor. Pred devetimi leti so stavili dve novi šoli, na katerih je še precej dolga, a zdaj naj si še novo omislijo? S tem se ljudstvo draži. Prav je govoril gosp. profesor Robič v drž. zboru, dne 27. aprila, da so morale mnoge občine z velikimi stroški šolska poslopja staviti, a zdaj nimajo potrebnih učiteljev. Tako se godi tudi na Bizeljskem, mesto štirih sta samo dva. Sploh je v Brežiškem in Kozjanskem okraju občutljivo pomanjkanje učiteljev. Celo mesto Brežice nima dovoljno število učiteljev. Šole staviti in razširjevati brez učiteljskih močij je pač velika in draga napaka. Prav je imel Bizeljski krajni šolski svet, ako se je iz važnih uzrokov, koji so se pri seji dne 8. t. m. v zapisniku omenili, za zdaj novi šoli ustavljal.

Izpod Boča. (O bralnem društvu.) »Slov. Gospodar« je že letos prinesel več dopisov iz Kostrivnice, n. pr. v št. 8, kako je g. Kušec podučeval o ravnanju z ameriksanskim trsovjem. Zdaj vsak čas pričakujemo povabila na drugo veselico. Ker bi bilo zelo potrebno, da bi kdo prednašal, kako bi škropili, ker jih veliko napačno škropi, tukaj očitno naznanjam, da je g. Kušec zmirom pripravljen podučiti, kolikor je mogoče, torej na svidenje. Slatinčane zmirom veseli, iti v Kostrivnico na veselico, posebno zato, ker je rekel g. Ogrizek, naj bode veselica samo za Kostrivničane, Slatinčani pa naj doma bodo, ker hodijo sem pohujševat. G. Karžupniku svetujemo, naj do tiste dobe ceste naspilje, ker tačas imaš veliko posla. Pisec teh vrst je hodil v Kostrivnico v največji suši, pa je tu in tam do kolen moral gaziti po blatu. Kakor se sliši, ima Karžupnik veliko opraviti z bralnim društvom, mogoče zato, ker imajo slovenske časopise. Ta beri je navajen nemško govoriti, pa ne vprašajte, kako? J... č.

Iz Slov. goric. (S pota.) Že večkrat se je priporočalo, da si naj omislijo Slovenci slovenske napise. Pri Sv. Benediktu sem opazil lep slov. napis: Ropert Potočnik, pekarija. To me je jako veselilo, priporočam ga vsem Slovencem v ondotnem kraju. — V Trotkovi je lična kapelica Lurške Matere božje. Podoba je jedna najlepših rezbarij g. L. Perka. Tudi slike so ukusne s slovenskimi imeni. — Pri Sv. Trojici nahajamo nov napis pri trgovcu g. Babošeku: »Prodaja špecarijskega in manufakturnega blaga, deželnih pridelkov, železnine, premoga, pristinega žganja itd.« Take in le izključljivo slovenske napise bi si naj trgovci po Slovenskem omislili. Slovenci bodo takega domačina gotovo radi obiskovali. — V cerkvi Sv. Trojice sem videl kiporeza g. Perka, kako pomaga ob velikih praznikih sveče užigati. Milo se mi je storilo pomislivšemu, da se ne sramuje umetnik takega dela. Ker je g. Perko izvrsten narodnjak in pobožen kristjan, torej je dolžnost Slovencev, da pri njem naročujejo kiparska dela. — Trgovec g. Friš ima na prodajo »Slovansko knjižnico«, ki izhaja v Gorici; s tem kaže, da mu bije srcé za Slovanstvo. Slovenci obiskujte ga, a izogibajte se lažinemških trgovcev. »Svoji k svojim!« — V Žrjavcih, tam, kjer živi pomagač pisatelja umazane brošurice: »Slov. Gospodar in slov. kmet« opazil sem napis: Matija Koren, sodarski mojster. Iz tega razvidimo, kako se Slovenec budi iz dolgotrajnega spanja; veselo znamenje za nas je, da se tudi obrtniki in rokodelci zavedajo svoje narodnosti, katere z veseljem lahko podpira vsak zaveden Slovenec. — V fari Sv. Ane v Slov. goricah smem javno pohvaliti ljudi, ker imajo 31 sv. križev po fari. Dalje tri kapelice brez zvonikov in sicer v Krembergu kapelica v tisočletni spomin sv. Cirila in Metodija, kapelica sv. družine v Bačkovi, kapelica sv. Ane v Tražah. Dve kapeli naha-

jamo večjega obsega: V Šicah Lurške Matere božje in v Ročici Naše ljube Gospé, v katerih najdemo tudi zvon. Naposled nahajamo podružnico v Rožengrundu, kjer se večkrat služi sv. meša. Podobe za te sv. križe in kapele je večinoma v veliko zadovoljnost izrezljal naš domačin pri Sv. Trojici. Najnovejši prenovljeni zidani križ je Al. Geizlerja v Ledinjaku, z okusnimi slikami sv. Ane, sv. Jožefa in sv. Alojzija z lepim slov. napisom. Omenil sem to zopet radi tega, da se odstranijo grde in za javnost nedostojne slike. — Družba sv. Mohorja šteje letos pri Sv. Ani 102 udov; ako pomislimo, da je občina Rožengrund že popolnoma v nemški posesti, je to častno število za ostali del prebivalstva.

Iz Bizeljskega. (Zahvala.) Za popravljanje cerkvene ure pri podružnici Marije Magdalene v Orešju so darovali gospodje: Oskrbnik bizeljske graščine, gosp. Fel. Buda, 2 kroni; oskrbnik državne trsnice na Bizeljskem, Jan. Mallus, 1 krono; Jos. Geršak, Jan. Reiterič, Fr. Berglez, Miha Bosner, po 50 kr.; Matija Jazbec in Franc Mallus, po 40 kr.; Ferd. Medved in Franc Šertuš, po 30 kr.; Jos. Mallus 25 kr.; Jos. Pinterič, Anton Pomnič, Mat. Šmeigl, Ant. Domitrovič in Janez Petrišič, po 30 kr.; J. Robek, Neža Strassner, Jos. Geršak, Karol Geršak, Andr. Majcen, Janez Šplait, Fr. Petrišič, Janez Petrišič, Martin Bergl, Jos. Koren, Mih. Petrišič, Janez Hudina, Mih. Geršak, Jak. Geršak, Jan. Hvale, Andrej Raih, Martin Strassner, Jos. Reih, Tončka Šneberger, Janez Pinterič, Anton Robek, Jan. Žertuš, Jos. Šepetauc, Jos. Paulin, Fr. Berglez, Ana Kožuh, vsi po 20 kr.; A. Geršak 19 kr., J. Kojzjek 12 kr.; J. Mak 11 kr.; M. Babič, J. Koren, U. Geršak, A. Collner, V. Geršak, Fr. Kunst, A. Srednik, T. Koren, J. Babič, M. Medved, A. Pristalič, J. Pinterič, A. Požek, V. Pinterič, T. Berglez, T. Pristalič, M. Majcen, J. Domitrovič, J. Polanec, J. Bann in J. Hvale po 10 kr. Vsem se tem potom izreka najprisrčnejša zahvala; Bog povrni!

Franc Strassner, Andrej Petrišič, cerkv. ključarja.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se bodo z vsemi dvorniki udeležili procesije na Telovo. Lep izgled vsem katoličanom. — V državnem zboru je bila prav kratka obravnava o izdatkih poljedelskega ministerstva, sedaj razpravljajo proračun trgovskega ministerstva. Lepe besede je med drugim spregovil poljedelski minister, grof Falkenhayn, rekoč: »Vrnimo se k Bogu, verujmo vanj in vklonimo se njegovim zapovedim!«

Moravsko. Binkoštna praznike je zloglasni nemški »šulverein« imel glavno zborovanje v Brnu. Nemški nacionalci se hudujejo nad tem društvom, ker jim je preveč židovsko, zato se prispevki vedno manjšajo. Nam je to popolnoma prav. — Češki katoličani so za občno volilno pravico, tako so se izrekli na shodu v Moravskem Krumovi.

Štajarsko. Ako utegne cesarški namestnik, baron Kübeck, odstopiti, pride prè bivši minister Gautsch. No, tega še nam bi bilo treba! — Celjani, videč, da se bodo ustanovile slovenske paralelke na ondotni gimnaziji, hočejo sedaj razven nemške gimnazije dobiti tudi nemško spodnjo realko. — Runski cistercijenzi so kupili zemljišče pri Lueški jami; bržčas bodo vhod v njo zadelali.

Koroško. Slovensko uradovanje je dovoljeno slovenskim županom. Tako je razsodilo ministerstvo zno-

tranjih zadev dne 23. sušca na priziv župana Šimona Klokarka na Bistrici pri Pliberku. Naši župani, naj to tudi Vas vsodbujajo za slovensko uradovanje! — Na dveh krajih so o binkoštih praznovali 25 letnico ljudskošolske postave. Kaki ljudje pa prihajo iz sedanje šole? Socijalisti in anarhisti, tudi tistih par socijalistov, ki so v Beljaku za procesijo začeli plesati.

Kranjsko. Peter Graselli je v petič izvoljen za ljubljanskega župana. — V Ljubljani bodo postavili spomenik slavnemu zgodovinarju Valvazorju. — Pred dvema mesecema ustanovljena posojilnica v Mokronogu dobro uspeva. — Na Dolenjskem je toča na večih krajih tako potokla, da bodo posestniki morali dobiti od države podporo.

Primorsko. Slovensko delavsko podporno društvo v Trstu šteje 1200 članov. — Na novem poštnem in brzovajnem poslovanju v Trstu bliščijo samo nemški in italijanski napisi. Zakaj ni slovenskih, ali so mar Slovenci ondi tuji? — Dne 20. t. m. se je otvorila furlanska železnica.

Hrvaško. Obe v resnici narodni stranki sta se združili pod imenom »združena opozicija«, ki hoče delati za neodvisnost od Ogerske in za združenje vseh Hrvatov in sčasoma tudi Slovencev. — Madjaronski deželni poslanci so se vozili v Budapešto na obisk, prav za prav pet lizat Madjarom.

Ogersko. Civilni zakon je zbornica poslancev v drugič z veliko večino sprejela, trdno zaupajoč, da ga bode sedaj potrdila gosposka zbornica. Vendar mislimo, da iz te moke ne bode kruha, naj tudi za civilni zakon pri cesarju prosijo golobradi vseučiliški dijaki. — V trencsinskem komitatu v Silleinu je bilo velikansko katoliško zborovanje, na katero je prišlo 9000 obiskovalcev. — Ker ves pošten svet obsoja Madjare vsled postopanja zoper Rumunce, bodo baje na željo samega vladarja izpustili one Rumunce, ki jih sodijo v Kološu, kar smo zadnjič omenili.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče so v tajnem konzistorju ali zboru kardinalov imenovali šest novih kardinalov. Najmlajši je nadškof bolonjski, star 43 let, in najstarejši nemški jezuit pater Steinhuber, star 69 let.

Francosko. Kakšen mir s cerkvijo da hoče imeti vlada, razvidi se iz besed, katere je pred tednom v zbornici govoril ministerski predsednik, Perier. On zahteva, da naj škofje in duhovniki vse državne postave, tudi sv. cerkvi nasprotne, natanko izpolnjujejo. Škofje in duhovniki pa tega ne morejo storiti; kajti Boga je treba bolj poslušati, kakor ljudi.

Nemško. Verni protestanti se pritožujejo, da nemške protestantske princensinje vero spreminjajo, kakor obleko. — Württembergski kralj je baje rekel, da jezuitov ne bode na Nemško. Nekaterim so ljubši anarhisti z bombami, kakor jezuit s križem in sv. knjigo. — V Berlinu so o binkoštih zborovali odposlanci vseh evropskih rudarjev in se izrekli za osemurni delavnik. — V bavarski zbornici se je slišalo par ostrih besedij zoper Pruse in njihovo vojaštvo.

Rusko. V juniju začne Gagarinovo parobrodno društvo voziti med Odeso in bolgarskimi pristanišči. Ta stvar bode imela gotovo politične namene. Rusi bodo hoteli to vožnjo uporabiti za novo rovanje v Bolgarski.

Srbsko. Dne 20. t. m. je kralj s posebnim pismom do naroda odpravil sedanjo ustavo in jo nadomestil z ustavo iz leta 1869. Ministerstvo je odstopilo ali kralj ga je zopet potrdil. Nikola Kristič je imenovan predsednikom novega državnega sveta in Babovič novega kasacijskega sodišča. Radikalci so silno razjarjeni, ali miru ne upajo kaliti, ker je vojaštvo pripravljeno.

Špansko. Vlada se je srečno iznebila protestantskih misijonarjev s Karolinskih otokov. Ti misijonarji so le hujskali zoper špansko vlado. — Najvišje vojaško sodišče je obsodilo šest Barcelonskih anarhistov na smrt, štiri pa na dosmrtno ječo.

Braziliija. Med to državo in Portugalsko je nastala razprtija, ker so ladije portugalske vsprejele nekatere ustajnike in generala da Gama ter jih niso hotele izročiti braziljski vladi. Vendar do vojske med obema državama ne pride; samo Portugalci, ki živijo v Braziliiji, bodo nasledke te razprtije morali čutiti.

Za poduk in kratek čas.

Turki na Dravskem polju.

Zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.

Turki, več stoletij strah in groza Evrope, so azijskega rodu. Njih prvotna domovina so bile planote srednje-azijskega gorovja, ki se ob rusko-kitajski meji vleče od Tianšana ali Nebeških gor do Bajkalskega jezera. Ropa željni, neotesani in surovi so se pogosto bojevali med seboj, še pogosteje so pa napadali sosedne Kitajce. Razdeljeni na več rodov z lastnimi poglavarji pomikali so se vedno dalje proti zahodu in sedanji Turan, kjer so v desetem stoletju sprejeli mohamedansko vero. Najbolj zapadni turški rodovi so bili Oghuzi in Seldšuki, ki so bivali med Aralskim in Kaspijskim morjem. Slednje, namreč Seldšuke, ki so se bili v pogubo drugih narodov v Aziji grozno pomnožili, uničili so Mongoli. Brez dvoma bi bila enaka osoda zadela tudi njih rodne brate Oghuze, ko bi ne bili še o pravem času dalje proti zapadu pobegnili. Elen njihovih poglavarjev, Sulejman je namreč s 50.000 ljudmi l. 1224 potegnil v Armenijo, kjer ga Mongoli niso nadlegovali. Ker pa ta dežela ni imela dovolj živeža za toliko ljudi, podali so se nekateri nazaj v Korašan, drugi pa so šli v Malo Azijo, kjer so se stalno naselili ter svoje kraljestvo širili na vse strani. L. 1299 so dobili prvega turškega sultana v osebi Osmana I., vnuka Sulejmanovega, po katerem se Turki tudi Osmani zovejo. Njegov sin Urhan je za svojega vladanja od 1326. do 1359. leta vzel Bizantincem v Mali Aziji mesto za mestom ter je svoje kraljestvo nazširil do Bospora. Tega izvrstni sin Sulejman pa je turško gospodstvo razširil še onstran Helesponta v strah in grozo vse Evrope. Leta 1356 se je namreč na očetovo povelje pripeljal le z malo peščico ljudi na okornih, iz hlodov zbitih in z jermenih zvezanih plavih čez ozki Helespont ter naglo udaril na neki, od Kalipola kako poldrugo uro oddaljen in slabo utrjen grad. Ni poprej miroval, dokler ga ni v svojo oblast dobil. In odsehal napadali so Turki okoli; padel je Kalipoli, za njim še druga mesta, in dežela za deželo morala se je udati rastoči turški sili.

Še bolj so Turki v Evropi napredovali za Urhanovega drugega sina Murada I., ki je vladal od l. 1359 do 1389. V kratkih letih si je podvrgel skoraj vso Rumelijo, a l. 1363., ali kakor trdijo drugi, l. 1365. otepel je pri Drenopolju še Srbe in njih zaveznike Bošnjake, Vlahe in Ogre. Ogerski kralj Ludvik je pri tej priložnosti le s pomočjo Matere božje ušel gotovej smrti. Zato je v zahvalo za čudežno otete daroval meč in ostroge, katere je bil v tem osodepolnem boju nosil, potem pozlačeno in z dragocenimi kameni ozaljšano krono iz čistega srebra, svoj kraljevi plašč in več drugih dragocenostij v Marija-Celje na Gornjem Štajarskem, kjer je dal tudi novo, veličastno cerkev posvetiti.

Čez 24 let zbrali so se sicer Srbi z Bolgari in drugimi slovanskimi narodi na Kosovem polju, da bi otresli turški jarem, a na Vidovo, ali kakor poročajo viri, dne 27. avgusta l. 1389 je turška sila v krvavem boju zdrobila in uničila krščansko armado. Dvanajst junakov se je sicer še tisto večer zvito trdeč, da želijo k Islamu pristopiti, to je sprejeti mohamedansko vero, preril skoz turške straže srečno do Muradovega šotora, in vdrši v znotranje prostore prebode Miloš Kobilovič osuplemu sultanu z bodalom srce, a s tem junaškim činom, katerega narodne pesmi navdušeno opevajo, Turkov ni uničil, pač pa nje razkačil, da so postali le še bolj srditi.

Umorjenemu Muradu sledil je njegov sin Bajesid, zmagovalec na Kosovem polju, zaradi naglega in hrabrega bojevanja «Jilderim», blisk imenovan. In ta blisk je švigal na vse strani in drobil rod za rod.

Ko je bila Bolgarska vsa v turški oblasti, in je nehala samostalna kneževina biti tudi Vlaška, stala je Turkom pot na Ogersko in od tam na Štajarsko — odprta. Zbrali so se sicer kristjani pod vodstvom ogerskega kralja Sigmunda še enkrat, da bi Turčinom zastavili pot, ali tudi sedaj njim sreča ni bila mila. Dne 28. septembra l. 1396 premaga Bajesid pri Nikopolju krščansko armado in med 20.000 kristjani, ki so na krvavem bojišču obležali, izdihnil je tudi marsikateri slovenski sin za »krst sveti in svobodo zlato« svojo dušo. Le majhna četica Slovencev, katere je bil Herman Celjski tje pripeljal, je s svojim poveljnikom srečno utekla.

Tri dni je Bajesid počival na bojišču, potem pa se je obrnil proti Ogerski. Zmage pijani Turčini drviyo na desnem bregu Donave urno naprej, prebrodijo Mitrovici nasproti Savo ter se kakor pogubonosna povodenj razlijejo po ogerskih rodovitnih planjavah. Nekatere turške čete so se pa ropa željne spustile ob Dravi naprej ter so prebrodivši reko prihrule čez Medjimurje prvikrat na Dravsko polje.

Ravnokar so ljudje bili z radostjo dokončali bogato trgatv in pospravili poljske pridelke, kar se privalijo od vzhoda za Dravo goste trume brkastih vojakov, kakoršnih Slovenci na svojih tleh do takrat še nikdar niso videli. Imeli so prostrane, bahate hlače iz rdečega sukna in široke modre jope, na glavi pa velik razplošen zavitek, večinoma bele barve. Njih sablje so bile zakrivljene, namesto pušek so pa na hrbtih obešene imeli loke in tule, polne pušic, katere so z žveplenkami ovite zapalili in po strehah, s slamo in škodljivimi kritih, metali. Na brzih in lahkih konjičkih so drvili naprej ter čez jarke in potoke skakali, kakor bi jih bil skratelj nesel. In — o groza! Od Središča do Ptuja se je nebo zavilo v gost dim, po tleh pa je bila gnusoba tako strašna, da se ne dá opisati. Kamor so namreč Turčini dospeli, povsod so zapuščali pogorišča, razvaline in znamenja nezasižane grozovitosti.

Zdaj se ljuta drhal pridrvi pred Ptuj. Mesto takega pohoda pač ni pričakovalo, zato se ga sovražniki brez posebnega truda polastijo, še lažje izropajo in potem zapalijo. Ravno tako lahko polovijo prestrašene meščane in deželane v okolici ter odženejo 16.000 oseb, mož, žen in otrok z živino in drugim imetjem — v sužnost.

Razdjanja in žalosti, ki ju je povzročil ta prvi naval, nam sicer nikdo ne opisuje, ali v duhu lahko gledamo tužne razvaline tam, kjer so malo poprej stale prijazne vasi in lepa mesta. Dozdeva se nam, da še slišimo pretresljivi jok onih redkih, ki so srečno oteli sebe, ne pa svojih ljubih in svojega imetja, in ki se zdaj solzni in plahi pomikajo po razvalinah in pogoriščih ter izpod pepela in podrtin iščejo zadnje borne ostanke prejšnjega blagostanja. Na obličju tistih pa, ki so na potu v njim še neznanu sužnost, iz katere ni

upati rešitve, vidimo strašno obupnost in milo se nam stori, gledati toliko nedolžnih otrok, ki so jih bile slovenske matere povile, sedaj pa jih Turki vlečejo v Azijo, da bi je tam za janičarsko službo odgojili.

(Dalje prih.)

Smešnica. Pri neki imenitni pojedini je neroden gost polil z juho krasno obleko neke gospé. Sluga jo hitro hoče potolažiti, rekoč: »Milostna gospa, nič se ne jezite, zunaj še imamo poln kotel dobre juhe«!

Razne stvari.

(Potrjenje.) Presvetli cesar so potrdili gospoda Konrada Amona, župana na Laškem, za načelnika okrajnega zastopa na Laškem, in za njegovega namestnika, gosp. Karola Valentiniča.

(Slovenski otroški vrtec) v Mariboru, ki se je lani že septembra mislil odprti, bil je prepovedan od krajnega sveta Mariborskega in od deželnega šolskega sveta. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda pa je rekurriralo na naučno ministerstvo, ki je tej prošnji ugodilo in dovolilo otroški vrtec v Mariboru za slovenske otroke.

(Svojiim častnim članom) je učiteljsko društvo za Ormoški okraj jednoglasno izvolilo g. dr. Jožefa Križana, gimnazijskega profesorja v Varaždinu.

(Učiteljska konferencija) za Ormoški, Ptujski in Rogaški okraj bode v soboto dne 7. julija na Ptuj v okoliški šoli. Na to posvetovanje bode prišlo do 120 učiteljev in učiteljic.

(Nova slovenska skladba.) Gospod H. Korel v Mariboru je zložil krasen napev Gregorčičevi pesmi: «Soči» za moški zbor in godbo, ter je to svojo najnovejšo skladbo poslal pevskeemu zboru »Glasbene Matice« v Ljubljano.

(Častni tržan) Velenja je postal okrajni glavar v Slovenjem Gradcu, gospod namestnijski svetovalec pl. Finetti, in je te dni dobil krasno izdelano častno diplomo.

(Slovstvo.) »Varujte naše koristne ptice glada in mraza«. To knjžico s 24 podobami je spisal gosp. Fr. Vabič, nadučitelj na Runeču blizu Ormoža, in stane jeden komad 15 kr., 10 komadov 1 gld. 20 kr., 50 komadov 5 gld. in 100 komadov 9 gld.

(Stariši, podpirajte šolo!) Nekoliko besedij o skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole. Napisal A. Kosi, učitelj v Središču. Ta knjžica, obsegajoča 28 strani, stane 12 kr.; kdor jih vzame 25, dobi jih za 2 gld. 75 kr., kdor 50, za 5 gld., in 100 knjžic za 9 gld.

(Zasipalo) je 10. maja v Središču v ilovnici 10letnega sina posestnika Lovrenca Baumanna, ko se je zemlja nanj udrla. Ko so z mljo odkopali, bil je deček že mrtev.

(Toča) je 16. maja v Radislavcih in Godomercih blizu Ljutomera napravila škode do deset tisoč gold.

(Raška kuga) na Dolenjskem silno napreduje med raki, posebno v Krki, katera slovi že od nekdaj zaradi lepih in mnogoštevilnih rakov.

(Žalosten ples.) V vasi Schitzen pri Šopronju na Ogerskem je bil 16. maja ples. Fantje so se pa začeli pretepati; navzoči orožnik ali žendar jih je hotel pomiriti, ali dobil je marsikatero gorko. Orožnik je ustrelil na to dvakrat na plesavce. Ubil je jednega mladeniča in njegovo plesavko. Zdaj razkačeni fantje planejo na orožnika, ki še je tri ustrelil, in ga ubijejo. Torej je obležalo na tem nesrečnem plesišču šest mrličev.

(Birna v Šmarski dekaniji.) Dne 27. maja na Sladki gori, 28. maja v Šmarju, 29. maja v Zibiki, 30. maja pri Sv. Štefanu, 31. maja na Žsumu, 1. junija v Slivnici, 2. junija v Dramljah, 3. junija pri Sv. Juriju ob južni železnici, 4. junija pri Sv. Vidu pri Ponikvi in 5. junija na Ponikvi.

(Toča in naliv.) Toča je 18. t. m. Srednji Murščak, ves Stanetinski vrh in Srednji Rožiški vrh župnije Sv. Jurja na Ščavnici hudo oklestila; ob enem je bil grozen naliv, da ljudje kaj enakega ne pomnijo.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovali gospa Tereza Rošker 3 gld. in slavna Pišečka posojilnica 5 fl. Bog plati!

(Požar.) Dne 10. maja je začelo goreti pri kočarju, Jerneju Spindler, v Križevcih blizu Ljutomera. Zgorela je streha na hiši in hlevu.

(Neprevidnost.) V Debru blizu Laškega je hotela dekla Mica Kokoša nabasan revolver sprožiti. Med tem pristopi dekla Tereza Klezin, da bi si revolver ogledala. Mica Kokoša reče v šali: Zdaj te bom ustrelila. Tereza Klezin se prestrašena obrne, in zdaj počí revolver, jo zadene in smrtno rani zadi v glavo.

(Šiba v šoli) dovoljena, pa ne pri nas, ampak na Angleškem. Londonski šolski svet je vsled prošnje več tisoč učiteljev dovolil, da smejo učitelji, ki imajo sposobnostno skušnjo, šolske otroke sami kaznovati.

(Na Dunajski razstavi) za živila je razstavil gosp. Seršen, narodni trgovec iz Ljutomera, svoja izvrstna vina. To zlato kapljo točita dve Slovenki iz

Ljutomera, in tako se v širni »rotundi«, posloplju za razstave, poleg mnogih drugih govoric razlega tudi lepa slovenska beseda.

(Otroka — morivca.) V selu Borkutt na Ogerskem umorila sta 13letni deček in 11letna deklica svojega lastnega očeta, Andreja Csiha, ker ju je kaznoval radi nepokorščine. Deček je spečemu očetu s sekiro razcepil glavo, potem je zvrlel truplo s pomočjo svoje sestre v bližnji gozd, kjer ga je skrtil. Mlada morivca so zaprli. Kaj bo iz takšne mladine?!

(Duhovniške spremembe.) Umrli so: Veleč. g. Anton Balon, duhovni svetovalec in župnik na Vranskem, č. g. Jurij Šabot, vpokojeni duhovnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, in čast. P. Albin Bregar, frančiškanski gvardijan v Brežicah. Naj v miru počivajo! — Č. g. Jožef Kranjc, kaplan na Vranskem, postal je ondi provizor. Č. g. Martin Žekar, provizor v Majšpergu, ostane ravno tam za kaplana. — Služba veroučitelja na Mariborski spodnji gimnaziji je razpisana do 5. junija t. l.

Listič uredništva. G. N. Z. — r. Nečemo o tem pisati, samo toliko opomnimo, ako dotični gospod misli, da bo brezverske nemškutarje spreobrnil, ako pri volitvah z njimi potegne, tedaj se moti grozovito. Da s takim počenjanjem bega verno in narodno ljudstvo, o tem še se mu menda ne sanja. — Gg. dopisnikom: Srčna hvala; vse pride na vrsto, kar se količjak dá porabiti za naš list.

Loterijske številke.

Gradec 19. maja 1894: 65, 38, 74, 48, 70
Dunaj » » » 25, 40, 32, 88, 43

Na prodajo

sta dva lepa konja-sreca, stara 5 do 6 let, visoka čez 15 pestij. Kdor ju misli kupiti, naj se oglasi v Brežicah hiš.-štev. 40. 3—3

1-4 Štajerska deželna

Rogaška slatina,

izvirek „Tempelj“ in „Styrija“.

Nova napointev v novi zgrajeni natakalni, kamor se slatina naravnost izliva.

Te glavberjeve solne slatine, katera ni samo izborno sredstvo proti boleznim prebavnih organov, ampak tudi jako prijetna hladilna pijača, **ni zamenjati** z drugimi kisljinami, katere se prodajajo pod imenom:

„Rogaške“.

Dobiva se pri slatinskem oskrbništvu na Slatini pri Rogatici, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na dobrem glasu in lekarnah.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trieurs

čistilne mlince za žito

rezalnice za krmo

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mlince za sadje

predmete za klet, sesalnice za vse namene, kakor v obse: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo

razpolija v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

Imate listovalni katalog v senkem in glavnem listu sestonj in

na najugodnejši pogoji. — Jamstva. — Stroji se dajo na poskušajo.

Cene se se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Priporočam svoje priljubljene 4 $\frac{1}{2}$ kilo težke, bakrene, pokositrane

vakuum

peronospora - brizgalnice,

komad **13 gld.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 7% odpustka.

600 komadov v rabi.

A. Fiebiger,

kotlar koroške ulice 5, v Mariboru. 10

Za birmance lep spomin.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je na prodaj:

Duhovni vrtec

V. natis. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še poduk za sveto birno, 116 svetih pesmi in velja:

v usnje vezan z zlatim obrezkom . 85 kr.

” ” ” ” s kopčo 95 ”

Trgovski učenec.

Deček poštenih starišev, ki je dovršil najmanj štiri razrede ljudske šole, zmožen slovenskega in nekaj nemškega jezika in je izurjen dobro v računstvu, sprejme se pri podpisnem v uk.

Franc Senčar,

trgovec pri Sv. Juriju ob Ščavnici pri Radgoni. 2-3

Harmonij,

dobro ohranjen s 4 $\frac{1}{2}$ oktavi se vsled pomanjkanja prostora proda za **40 gld.** Več pové **Jožef Biglez,** organist v Ribnici, Reifnig, Štajarsko. 2-3

Hiša na prodaj.

V Mariboru se proda v grajski ulici (Burggasse) hiš. št. 20 pod ugodnimi pogoji, ki je pripravna za rokodelca ali obrtnika. Natančnejše more se izvedeti pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 2-3

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj se pošiljajo pod „201.191“ Gradec. 2-3

Javna zahvala.

Gospod Štefan Jager je tukaj v cerkvi novo pridiznico naredil. Naredil je tudi štiri podobe evangelistov tako lepe, da ne morejo lepše biti, kakor so. To izvrstno delo je tolike hvale vredno, da se prav lepo priporoča, naj bi mu cerkvena predstojništva vsako enako delo izročila.

V Plešivci, dne 7. maja 1894.

Ignac Marot, Blaž Jastrobnik,
cekmeštra.

Nekdo želi kupiti na južnem Štajarskem hišo z nekoliko zemljiščem; tudi na samotnem kraju. Cena pogoji in ponudbe, naj se pošiljajo v zaprtih pismih, pod naslovom: S. F. M. B. št. 35 v Trnji pri St. Petru. Kras-Krain.

Orgljavaec

40 let star, neoženjen, mizar in čebelar po novem načinu, kateri ima dobra spričala, želi pri kaki mali ali srednji fari, z majhnimi pogoji, orgljarsko in meznarsko službo nastopiti. 1-3

Jožef Ranguš, pošta Moškance pri Ptuj.

Vabilo

k občnemu zboru „Ormoške Posojilnice“, registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se odredi na nedeljo dne 27. maja 1894 ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikovo, polaganje končnega računa in bilanca za leto 1893.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za leto 1893.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Volitev enega odbornika.
5. Slučajni predlogi.

Drugo vabilo.

Ako ob zgoraj navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se koj s tem vabilom za ta slučaj nesklepčnosti prvega zborovanja odredi v smislu § 33 različnih pravil drugo zborovanje na isti dan maja 1894, pa ob 4. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je zgoraj za prvo zborovanje odločen. 3-3

Dr. J. Geršak,
predstojnik.

Svojmir Sever,
knjigovodja.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasedena vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjaku na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 20-52

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane
vezana v polusnje gld. — 70
„ z zlatim obrezkom „ — 80
„ v usnje z zlatim obrezkom „ 1 40
2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo
vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 1 30
„ „ rudečim „ „ 1 40
„ „ zlatim „ „ 1 60
3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane
v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. — 85
„ s kopčo „ — 95
4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja
vezano gld. — 35
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 50
„ v usnje z zlatim obrezkom „ — 60
5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja
vezan gld. — 30
„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 40
„ v usnje „ — 50
6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.
8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.
9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.
10. „ „ „ II. snopič 10 kr.
11. „**Ženitovanje**“ 15 kr. „

Črez 1500 komadov je v rabi!

Nobena popravila!

5-5 Znano izvrstne
Ljutomerske škropilnice
proti peronospori
naj se izvolijo naročiti naravnost pri
A. Huber-ju
v Ljutomeru.

Cena za eden komad:
z leseno puto . . . fl. 10 —
s kuferno puto . . . „ 14 —
Za otovorjenje škropilnic
s kuferno puto se računi
30 kr., z leseno puto —
Poština za eden komad 20—30 kr.

Velika stalnost!

Veliko potrdil izvrstne rabljivosti!

Važno za vsako gospodinjo in mater!

9-24

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.
Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvorni zavitek pod imenom

Dobi se pvsodi.

Kathreiner.

1/2 kilo 25 kr.